

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 3P/58/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5123239083
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ľuboš Marcinko
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2024:5123239083.5

Uznesenie

Okresný súd Žilina vo veci starostlivosti o maloleté dieťa:

A. B., nar. XX.XX.XXXX,

bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, so sídlom J. M. Hurbana 338, 010 01 Žilina, dieťa matky: C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX/XX, F., zastúpenej advokátskou kanceláriou AK JUDr. Repáň a partneri, s.r.o., so sídlom M. R. Štefánika 25, Martin, IČO: 50 711 776 a otca: G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXXX/X, G., o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d' u j e neodkladné opatrenie v nasledovnom znení:

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX, počas letných prázdnin
- od 11.07.2024 od 16:00 hod. do 14.07.2024 do 18:00 hod.,
- od 25.07.2024 od 16:00 hod. do 28.07.2024 do 18:00 hod.,
- od 08.08.2024 od 16:00 hod. do 11.08.2024 do 18:00 hod.,
- od 22.08.2024 od 16:00 hod. do 25.08.2024 do 18:00 hod.

s tým, že otec maloleté dieťa prevezme v čase začatia styku v mieste bydliska matky a po ukončení styku ho odovzdá matke v mieste jej bydliska.

Matka je povinná maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, na styk s otcom riadne a včas pripraviť a styk umožniť.

II. Počas účinnosti tohto neodkladného opatrenia súd pozastavuje účinnosť rozsudku Okresného súdu Žilina zo dňa 16.02.2021, č. k. 9P/203/2021-72, v časti úpravy styku otca s maloletou v období od 11.07.2024 od 16:00 hod. do 25.08.2024 do 18:00 hod.

odôvodnenie:

1. Otec podal na Okresný súd Žilina (ďalej len „okresný súd“) dňa 21.12.2023 návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorým sa domáha, aby súd zmenil rozsudok okresného súdu zo dňa 16.02.2021, sp. zn. 9P/203/2021, v prvej časti výrokovvej časti, a to tak, že otec dieťaťa je oprávnený stykať sa s maloletou každý páry týždeň v čase od piatka od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod., každý páry rok v čase vianočných sviatkov od 22.12. od 09:00 hod. do 24.12. do 15:00 hod., každý nepáry rok v čase vianočných sviatkov v čase od 24.12. od 15:00 hod. do 26.12. do 19:00 hod., každý nepáry rok v čase od 30.12. od 09:00 hod. do 02.01.2024 do 18:00 hod., každý nepáry rok počas veľkonočných sviatkov v čase od piatku od 15:00 hod. do pondelka do 18:00 hod. a vždy posledné dva kalendárne týždne v mesiaci júl a tretí kalendárny týždeň v mesiaci august počas veľkých letných prázdnin. O návrhu otca k dnešnému dňu nie je právoplatne rozhodnuté.

2. Dňa 21.06.2024 podal otec na okresný súd návrh na neodkladné opatrenie, ktorým žiada upraviť styk otca s maloletou počas obdobia letných prázdnin v roku 2024 od 12.7.2024 od 16:00 hod. do 14.07.2024 do 18:00 hod., od 21.07.2024 od 16:00 hod. do 28.07.2024 do 18:00 hod., od 09.08.2024 od 16:00 hod. do 11.08.2024 do 18:00 hod. a od 19.08.2024 od 9:00 hod. do 25.08.2024 do 18:00 hod., s tým, že otec je oprávnený dovolenku stráviť v tuzemsku, resp. v zahraničí. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom okresného súdu zo dňa 16.2.2022, sp. zn. 9P/203/2021, bol upravený styk otca s maloletou, a to tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou každý párný kalendárny týždeň od piatka od 16.00 hod. do nasledujúcej nedele do 18.00 hod., počas Vianoc každý kalendárny rok od 23. decembra od 9.00 hod. do 24. decembra 15.00 hod. a 26. decembra od 9.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od 31. decembra od 9.00 hod. do 2. januára nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00 hod. Matka maloletého dieťaťa mu opakovane neumožňuje styk s dcérou mimo dohodnutých termínov. Blížila sa letné prázdniny a bol upovedomený o zrušení termínu pojednávania určeného na deň 27.06.2024 o 08:30 hod. z dôvodu, že ÚPSVaR - RPPS časovo ani kapacitne nie je schopné podať správu do nariadeného termínu pojednávania. Pre otca je dôležité, aby strávil aspoň jeden týždeň nepretržite letnú dovolenku so svojou dcérou bez podmienky stráviť túto dovolenku aj spolu s matkou maloletej. Maloletá sa na dovolenku s otcom teší. Ich vzťah je bezproblémový a vychádzajú spolu dobre. Snažil sa jej vždy zabezpečiť všetko, čo potrebuje a počas víkendov, kedy je maloletá s otcom, chodia na výlety, do kina, na korčuľovanie, lyžovanie, spoločenské akcie pre deti a pod. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, má otec zato, že je splnená podmienka odôvodnenej potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov, rozhodol sa riešiť vzniknutú situáciu týmto spôsobom, dúfajúc, že vážený súd pochopí jeho situáciu a vyhovie jeho návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a umožní mu stráviť s maloletou dovolenku počas veľkých letných prázdnin, nad rámec doposiaľ súdom určeného styku s maloletou.

3. Podľa správy zo šetrenia pomerov v rodine zo dňa 26.06.2024 vypracovanej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, ako orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, boli prešetrené pomery na strane matky. Bytové pomery na strane matky ostali nezmenené. Matka začala pracovať v rezorte I. ako recepčná, je v skúšobnej dobe. Maloletá A. navštevuje MŠ Belá. Detský lekár je MUDr. Útla. Matka navštevuje s maloletou psychologickú poradňu Adept, nakoľko má podozrenie na aspergerov syndróm. Psychologička matku informovala, že maloletá môže mať v podvedomí napadnutie matky otcom. Matka s návrhom otca na úpravu styku počas prázdnin nesúhlasí. Uviedla, že je naklonená dohode s otcom. Po poslednom súdom pojednávaní oslovila matka so svojim právnikom otca, chceli sa dohodnúť. Otec si niečo zamrmlal a ušiel preč, nemal záujem o dohodu. Otec stále mení svoje návrhy. S otcom má matka zlú komunikáciu. Nesúhlasí, aby si otec stanovil termíny, ktoré mu vyhovujú. Matka navrhuje, aby ostalo stretávanie tak, ako bolo súdom určené, nakoľko sa nevedia dohodnúť. Alebo by súhlasila s prechodným obdobím, kedy by maloletá ostala u otca o deň, dva dlhšie a ukázalo by sa, či to maloletej vyhovuje. Keď bola maloletá ešte bábätko, otec sa o maloletú nezaujímal. Podrobnejšie sa vyjadrí vo svojom vyjadrení na súd. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vykonal pohovor s maloletou A. bez prítomnosti matky. Maloletá sa vyjadrila, že tatina má rada. Keď príde tatino pre ňu do škôlky, nemá problém s ním ísť. U otca má kamarátov. Ku tatinovi by chcela chodiť tak, ako je to doteraz, na tri dni. Maloletá bola spočiatku trošku bojzlivá, ale cez hru sa uvoľnila a vyjadrila sa. Otec sa vyjadril, že by chcel tráviť s maloletou viac času. Chcel by s maloletou ísť cez leto k moru. Uviedol, že matka spochybňuje jeho starostlivosť o maloletú od doby, kedy si u neho zlomila členkovú kosť. Keď bol s Laurou sám a pýtal sa jej, či by išla s ním na dovolenku, maloletá sa mu vyjadrila, že by s ním šla. Otec netrvá na svojom pôvodnom návrhu. Nakoľko by chcel ísť s maloletou k moru, navrhoval by termín od 21.07.2024 do 28.07.2024. Ďalej navrhuje predĺžené víkendy v termínoch od 11.07.2024 do 14.07.2024, od 08.08.2024 do 11.08.2024 a od 22.08.2024 do 25.08.2024. Je toho názoru, že vie riadne zabezpečiť starostlivosť o maloletú a chce s ňou tráviť viac času.

4. Matka sa k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyjadrila tak, že s návrhom otca nesúhlasí. Ako matka maloletého dieťaťa má s maloletým dieťaťom vytvorené hlbšie citové puto ako otec, a taktiež s maloletým dieťaťom trávi viac času, čo sa odzrkadľuje na tej skutočnosti, že maloleté dieťaťa má záujem tráviť viac voľného času s matkou. Maloletá je na ňu silne citovo naviazaná, čo preukazujú aj jej vyjadrenia k tretím osobám. Naproti tomu otca má síce tiež rada, avšak ich súčasný vzťah, a s tým spojená aj potreba styku je zodpovedajúca aktuálnej úprave styku. Matka maloletého dieťaťa mala aj má záujem vyriešiť úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu mimosúdnou dohodou, avšak otcom navrhované podmienky boli jednostranné v prospech otca, pričom tento nemal záujem o akýkoľvek kompromis. Otec maloletej opakovane mení navrhovanú úpravu zmeny rozsahu stretávania sa, pričom

pri výbere období neprihliada na názor maloletej, nerešpektuje záujem maloletej o neupravovanie styku s otcom a osobuje si autoritatívne určovať rozsah styku bez možnosti jej prípadnej úpravy, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti. Otec vo svojom návrhu uvádza, že matka mu bráni v styku s maloletým dieťaťom. Uvedené tvrdenia rozporuje matka v celom rozsahu, kedy práve naopak podporuje styk otca s maloletou v rozsahu aktuálne platnej rodičovskej dohody. V čase starostlivosti otca o maloletú, táto zvláda dohodnutý rozsah styku a tento sa javí ako dostatočný. Správanie maloletej v posledný deň styku s otcom, kedy sa začína dostávať do nepohody a žiada, aby si ju prišla zobrať matka, tento záver nepochybne osvedčujú, a teda aktuálny rozsah je primeraný k vytvorenému citovému vzťahu maloletej s otcom. Z prejavu a správania otca pred súdom, či v zmysle jeho podaní je nepochybne preukázané, že otec uprednostňuje svoj osobný život pred maloletým dieťaťom. Uvedené podporuje aj skutočnosť, kedy otec dlhodobo ignoroval maloletú, o túto sa nezaujímal a až od obdobia 12/2023 t. j. od podania návrhu na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností sa snaží o zmenu. Matka nechce a ani nemá v záujme narúšať vzťah medzi otcom a maloletým dieťaťom, avšak zmena a rozšírenie styku v rozsahu navrhovaným otcom maloletej nereflektuje na najlepší záujem maloletého dieťaťa ani na vytvorenú citovú väzbu medzi ňou a osobou otca. Otec maloletej neprejavoval o starostlivosť maloletú záujem dlhodobo od narodenia a v súčasnosti si absolútne osobuje svojský výklad výchovy vo vzťahu k maloletej, bez akéhokoľvek rešpektovania odporúčaní odborníkov z oblasti psychológie, psychiatrie a školských pedagógov. Maloletá veľmi citlivo vníma problémové správanie medzi rodičmi, kedy si otec maloletej svojim vodcovským správaním neustále vynucuje dominantnosť v postavení rodičov, a to predovšetkým vo vzťahu k matke. Opakovane sa stáva situácia, kedy dochádza ku konfliktným situáciám v čase odovzdávania a preberania maloletej medzi rodičmi. V týchto chvíľach sa prejavuje povahová črta otca, ktorou dochádza k verbálnym útokom otca na matku - všetko pred očami maloletej. Výchovné prostredie maloletej u otca je v absolútnom rozpore s prostredím a vplyvom, akým by sa k maloletej malo pristupovať vzhľadom na podozrenie na Aspergerov syndróm. Maloletá dlhodobo prejavuje odmietanie rozšírenia stanoveného styku s otcom. Časové obdobie, kedy má maloletá prespávať u otca, spôsobuje u maloletej úzkosti, pričom táto opakovane odmieta styk s otcom v dlhšom časovom horizonte ako sú 3 dni realizovať. Vyjadrenia maloletej zachytené matkou jednoznačne preukazujú skutočnosť, že táto nechce tento styk realizovať, no pre silnú autoritatívnu povahu otca sa maloletá voči nemu nevie o tomto diskomforte vyjadriť. Otec maloletej sa počas vykonávania styku nedostatočným spôsobom venuje maloletej, kedy je možné dospieť k záveru, že správanie otca k maloletej je nevšímavé, bez prejavu snahy o pochopenie jej emócií, či záujmu o aktuálne pocity. Maloletá sa opakovane vyjadruje, že ak sa na otca obráti, tento doslova „nereaguje“. Otcovi však názor maloletej je ľahostajný, čo táto vníma citlivo a nedokáže svoj názor voči nemu prejavovať. Rovnako nevhodnosť výchovného prostredia u otca a prístup otca k maloletej sa prejavuje s odmietaním prespávania maloletej u otca viac ako 3 dni. Tento svoj názor uviedla aj na ÚPSVaR Žilina, kde bol s maloletou vykonaný rozhovor bez prítomnosti matky. Spôsob výchovy otca vo vzťahu k maloletej je neprimeraný k jej veku, rozumovej vyspelosti, ako i psychickému stavu. Otec nedôsledne pristupuje k tejto oblasti výchovy a autoritatívne chce zhojiť doterajší nezáujem o maloletú násilným rozšírením styku bez akéhokoľvek prihliadnutia na jej záujmy. Z doterajšieho konania a vykonaných výsluchov rodičov nepochybne vyplýva záver, že otec maloletej odmieta čo i len s častí prispôbiť svoje požiadavky potrebám dieťaťa a jeho záujmom a naďalej tlačí na neprijateľné rozšírenie rozsahu styku, čím iba podporuje stresové situácie dieťaťa. Tieto sú potom spúšťačom jej neadekvátneho správania sa. Otec dieťaťa bezohľadne uplatňuje práva biologického rodiča bez ohľadu na zdravotný stav a vývoj maloletej. Čoho výsledkom je aj tento jeho návrh. Ak sú zistené lekárske poznatky o psychickom stave maloletej, tak je povinnosťou každého rozumného človeka nastoliť situáciu tak, aby táto pominula alebo sa zlepšila. Zjavne iný pohľad na vec má otec maloletej a matka nemôže dopustiť pri pozorovaní a počutí výhrad dieťaťa ku spaniu u otca, aby sa takéto niečo stalo. Súčasný rozsah pobytu maloletej u otca je za daných podmienok akceptovateľný a absolútne dostatočný a odzrkadľujúci jej súčasné potreby. Je povinnosťou obidvoch rodičov zabezpečiť do budúcnosti taký stav výchovného prostredia, aby bolo dieťa čo najmenej psychicky zaťažované, preto sa javí byť vhodným iný postup rozširovania styku ako je uplatnený v návrhu otca. Postupným rozširovaním v krátkych časových úsekoch počas dlhodobiejšieho obdobia, vie byť zabezpečený prirodzený a nenásilný rozvoj vzťahu otca s maloletou. Naproti tomu podaný návrh otca je absolútne opačný a ignorujúci záujmy dieťaťa. Matka taktiež poukazuje na to, že v prípade aby súd nariadil neodkladné opatrenie, musia byť splnené podmienky, za ktorých je možné návrhu vyhovieť, a to predovšetkým musia byť osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a dôvodnosť a trvanie nároku. V danom prípade matka maloletej konštatuje, že otec ničím neosvedčil tvrdené skutočnosti v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a ani dôvody, ktorým sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana a tiež nie je preukázaná naliehavosť úpravy pomerov spôsobom požadovaným v neodkladnom opatrení. V

danom prípade navrhovateľ argumentoval, že sa domáha rozšírenia styku s maloletou práve z dôvodu, že zo strany matky má údajne dochádzať k opakovanému neumožňovaniu styku s maloletou. Otec pri tom sa odvoláva na listiny (fotografie) v prílohe podaného návrhu. Z predložených príloh otcom možno nepochybne konštatovať, že tieto nie sú spôsobilé osvedčiť navrhovateľom tvrdené skutočnosti v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Znovu matka zdôrazňuje, že nedôvodné obavy otca, navrhované neodkladné opatrenie nie je spôsobilé odstrániť. Matka tiež poukazuje na to, že nezhody a konfliktné prostredie medzi rodičmi sami o sebe nezakladajú naliehavú potrebu pre nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia. V danom prípade otec neosvedčil a na druhej strane, aj z podaného návrhu vo vecí samej, má mať súd dostatočne osvedčené, že nebola preukázaná naliehavosť úpravy pomerov spôsobom požadovaným v neodkladnom opatrení, a to rozšírenie styku maloletej s otcom. Nariadiť neodkladné opatrenie je možné vtedy, ak je potrebný okamžitý zásah súdu a tento dôvod musí existovať v čase, keď o nariadení neodkladného opatrenia súd rozhoduje. V konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti sa má klásť prísny dôraz na ochranu záujmov maloletého dieťaťa, ktoré sú prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a najvyšším princípom výkonu rodičovských práv a povinností. Z doposiaľ vykonaných dôkazov však nie je daný ani len čiastočný priestor na takýto okamžitý zásah súdu, ktorým by bolo potrebné preventívne zasiahnuť. Z vyššie uvedených dôvodov, skutkového a právneho stavu potom matka navrhuje okresnému súdu, aby návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým požaduje úpravu styku s maloletou zamietol a priznal jej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 2 ods. 2 CMP na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

12. Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

14. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

15. Právoplatným rozhodnutím okresného súdu zo dňa 31.03.2021, č. k. 9P/249/2020-72 súd schválil rodičovskú dohodu, ktorou bola maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX zverená do osobnej starostlivosti matky, ota sa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 200 eur mesačne a upravil styk otca s maloletou každý 1., 4., 8., 12., 16., 20., 24., a 28., deň v mesiaci, vždy od 09:00 hod. do 18:00 hod. a počas vianočných sviatkov každý kalendárny rok, vždy 24. decembra od 09:00 hod. do 15:00 hod. a 26. decembra od 09:00 hod. do 17:00 hod.

16. Právoplatným rozhodnutím okresného súdu zo dňa 16.02.2022, č. k. 9P/203/2021-111 súd upravil styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý párny týždeň od piatka od 16:00 hod. do nasledujúcej nedele do 18:00 hod., počas Vianoc každý kalendárny rok od 23. decembra od 09:00 hod. do 24. decembra do 15:00 hod. a 26. decembra od 09:00 hod. do 18:00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od 31. decembra od 09:00 hod. do 2. januára nasledujúceho kalendárneho roka do 18:00 hod.

17. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariadení neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 329 ods. 1 CSP). Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Preukázanie alebo osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platná úprava (§ 326 ods. 1 a 2 CSP, § 329 ods. 1 až 3 CSP) sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu.

18. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj maloletého dieťaťa.

19. Otec sa svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal, aby súd upravil jeho stretávanie s maloletou počas letných prázdnin. Súd po oboznámení sa s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia a tiež po oboznámení sa s vyjadrením matky a so správou zo šetrenia pomerov v rodine zo dňa 26.06.2024 vypracovanej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dospel záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia je čiastočne dôvodný. Otec sa svojím návrhom na neodkladné opatrenie domáha rozšírenia styku s maloletou počas letných prázdnin, nad rámec doposiaľ súdom určeného styku s maloletou. Chcel by s maloletou stráviť viac času a upraviť styk tak, aby s maloletou strávil letnú dovolenku aspoň jeden týždeň nepretržite.

20. Súd mal zo spisového materiálu osvedčené, že v danom prípade existuje stav vyžadujúci úpravu neodkladným opatrením s prihliadnutím k tomu, že otec sa domáha úpravy styku návrhom vo veci samej zo dňa 21.12.2023, pričom z prebiehajúceho konania mal súd preukázané, že vzťahy rodičov navzájom sú výrazným spôsobom narušené a rodičia sa nevedia o styku s dieťaťom

dohodnúť, keď nie je vytvorená vhodná a správna komunikácia medzi nimi. Na pojednávaní dňa 02.05.2024 sa na návrh kolíznej opatrovníčky dohodli, že sa podrobia psychologickému poradenstvu na referáte psychologicko-poradenských služieb za účelom zlepšenia komunikácie. K dnešnému dňu poradenstvo neprebehlo, z dôvodu vyťaženia referátu psychologicko-poradenských služieb. Vzhľadom na uvedené je preto návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadne jeho styku s maloletou čiastočne dôvodný. Na dočasnú úpravu styku do skončenia konania vo veci samej postačí podľa názoru súdu rozšírenejšia úprava styku jeho predĺžením od štvrtka počas párnych víkendov, keď v súčasnosti má otec upravený styk každý páry týždeň od piatka od 16:00 hod. do nasledujúcej nedele do 18:00 hod. Súd prihliadol aj na vyjadrenie matky pred kolíznym opatrovníkom, kedy uviedla, že by súhlasila s prechodným obdobím, kedy by maloletá ostala u otca o deň, dva dlhšie a ukázalo by sa, či to maloletej vyhovuje. Rovnako matka aj vo svojom vyjadrení doručenom okresnému súdu uviedla, že postupným rozširovaním v krátkych časových úsekoch počas dlhodobejšieho obdobia, vie byť zabezpečený prirodzený a nenásilný rozvoj vzťahu otca s maloletou. Nie je dôvod, aby otec nemohol stráviť s maloletou počas letných prázdnin viac času, nakoľko z doteraz vykonaného dokazovania vyplýva, že na strane otca nie sú také prekážky, ktoré by ho robili nespôsobilým pre výkon rodičovských práv a povinností. Pri vymedzení rozsahu styku súd prihliadol aj na tú skutočnosť, že doposiaľ nemal vôbec otec upravený styk s maloletou počas letných prázdnin nad rámec bežnej úpravy, no zároveň prihliadol aj na skutočnosť, že maloletá nie je zvyknutá stráviť s otcom viac ako dve noci, a preto podľa názoru súdu je spravodlivé, keď upravil styk otca s maloletou od štvrtka do nedele, avšak neupravil styk otca s maloletou v takom rozsahu ako žiadal otec. Súd považuje uvedenú úpravu styku nateraz za dostatočnú na zachovanie pravidelného kontaktu maloletej s otcom. Podľa názoru súdu takto vymedzený styk otca s maloletou na túto dobu je v prospech maloletého dieťaťa, aby si upevnilo vzťahy s otcom aj počas prázdnin a zároveň postupné rozširovanie styku medzi otcom a dieťaťom sa javí ako primerané s predpokladom, že dieťa bude schopné sa na tieto nové podmienky bez vážnejších problémov adaptovať, a v budúcnosti, je možné v ďalšom postupe uvažovať aj rozšírenejšej úprave stretávania otca s maloletou.

21. Otec vo svojom návrhu zároveň žiadal, aby súd určil, že otec je oprávnený dovolenku stráviť v tuzemsku, resp. v zahraničí. Právo určiť miesto a spôsob trávenia času počas stretávania (súdom upraveného styku) je právom oprávnenej osoby, v tomto prípade otca maloletej, a toto miesto nemožno bezdôvodne obmedziť len na územie Slovenskej republiky, preto ani dovolenkový pobyt dieťaťa s otcom v cudzine nemožno bez ďalšie považovať za podstatnú otázku, v dôsledku čoho absentuje hmotnoprávna podmienka pre to, aby o vycestovaní maloletého dieťaťa za účelom dovolenky počas súdom upraveného styku mal rozhodovať súd. Rodičia sú pri výkone svojich práv a povinností zásadne rovnoprávni a určenie miesta, spôsobu trávenia času rodiča s dieťaťom viazaný na súhlas druhého rodiča, by bolo voči rodičovi, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, diskriminujúce, pretože ak je oprávnený rodič schopný sa o svoje dieťa riadne postarať po celú dobu stretávania a má na to vytvorené všetky podmienky, potom niet žiadneho zákonného dôvodu na to, aby bol tento styk akokoľvek obmedzovaný.

22. Súd ďalej apeluje na rodičov, aby maloletú v čo najmenšej možnej miere vystavovali stresovým situáciám a prípadným vzájomným osobným konfliktom a v prvom rade dbali na záujem dieťaťa, ktoré pre zdravý vývoj potrebuje stabilné a milujúce rodinné prostredie. Je dôležité, aby rodičia vplývali na maloleté dieťa pozitívne a viedli ho svojím prístupom k úcte a láske k druhému rodičovi, aby nedošlo k odcudzeniu maloletých detí od toho ktorého rodiča a k trvalému poškodeniu vzájomných vzťahov. Mať rád svoje dieťa znamená rešpektovať druhého rodiča. Rodičia by si mali uvedomiť, že maloleté dieťa citlivo vníma všetko, čo sa okolo neho deje, mali by byť vzorom a príkladom pre svoje dieťa a viesť ho k prejavu vzájomnej úcty a rešpektu voči druhému rodičovi. Je nevyhnutné, aby rodičia pristúpili k akceptovaniu ich postavenia a rolí v živote dieťaťa a nevytvárali v dôsledku svojich konfliktov prekážky pre budovanie si vzťahu dieťaťa a druhého rodiča.

23. Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd o návrhu otca rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia. Súd zároveň uvádza, že nejde o konečnú úpravu vzťahov medzi účastníkmi a že nariadením neodkladného opatrenia nezískava jeden z účastníkov silnejšie postavenie, nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne a hlavne predbežne upravuje určitý okruh vzťahov.

24. Matka vo svojom vyjadrení doručenom okresnému súdu žiadala, aby súd rozhodol aj o náhrade trov konania. Súd o nároku na náhradu trov konania nerozhodol z dôvodu, že uznesenie o nariadení neodkladného opatrenie nie je konečným rozhodnutím vo veci samej. V zmysle § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. Súd bude ďalej konať vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu vedenej pod sp. zn. 3P/58/2023.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie na Okresnom súde Žilina do 15 dní od doručenia tohto uznesenia.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, k akej spisovej značke sa podáva, a musí byť podpísané. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti). Ak ide o rozhodnutie vo veciach starostlivosti o maloletého, styku s maloletým alebo inej ako peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).